A RAT ṬHANNAK THAWNGṬHA

Hakha Chin HERALD *OF HIS* COMING July/August 2026

"***Ahohmanh zulh a ka duhmi nih cun amah le amah kha i hlaw sehlaw a vailamtahnak kha i put sehlaw a ka zulh awk a si.*** (Mathai 16:24)

The Daily Walk Of Faith

By James H. McConkey (1858 – 1937)

Pathian nih a pekmi sal pakhat ka si bantukin, mah le mah i hngatchannak kan ngol i, cu hnu cun kan chung i a ummi Khrih cungah zumhnak le hngatchan nak nun nak kan ngeih awkah Pathian nih a kan ruahchan. Keimah te in ka hngalhmi le ka fiantukmi cu ka taksa sinak ah hin thlarau nun nak hi a pelte hmanh a um lo, pakhat hmanh a um lo ti kha ka hngalh, cun cu thlarau nunnak hrampi cu Thlarau in ka chung i a ummi Pathian Fapa lawng lawng a si ti kha ka hngalh. Ka chung i a ummi Khrih tel loin thlarau lei kong ah cun kei cu sifak ka si.

Ka nunnak thar ah a ngan bikmi hngalhnak pakhat cu, *na chung ah a ummi Khrih kha i bochan* ti a si. Amah cu ka caah fimnak, ka nunnak, ka caah ceu nak a si. Ka chungah a nungmi Thlarau hi ka caah thawnnak a si zia kha fiangte in a ka hngalhter. Thiang Thlarau nih cun lam a kan hruai, a kan cawn piak, thlarau nih cun nun thianhlimnak a kan pek. Khrih kong kha kan sinah tampi in a kan hngalhter. A riantu tha si awkah a kan timh lamh. Kan mah kha a kan bia a kan ruah. Pathian rian kan tuan khawhnak hnga a kan bomh. Zumhnak ah kan than khawhnak hnga a herhmi vialte kha a kan a kan tuahpiak.

Nunnak thar ka rak ngeih hlan, ka nun hlun chan lio ah cun kei mah duh paoh in khua ka rak khang, ni fatin ka nunnak ah kei mah duh paoh in khua ka rak khang, lai ka rak rel. Nunnak thar ka ngeih cang hnu ah ka zeizong vialte kongah amah kha ka ngatchan ding a si cang. Ka nun hlun ah cu ka thawnnak kha ka bochan, kei mah fimnak le biachahnak in ka rak nung. A si nain nunnak thar ka ngeih cang hnu ah cun Amah lawng bak kha ka bochan cang.

Kan mah kong he pehtlai in kan Bawipa cungah rian vialte khinh a si. Kan nun nak thahri vialte amah pehtlaihnak an ngei dih. Amah cu Saya a si i, kei cu a siang ngakchia ka si. Rian a tuantu taktak cu amah a si i, keitu cu amah hmanmi bung rua ka si, mah cu uum sertu a si i, kei cu tlak ka si. Thiang Thlarua nih keimah sinak cu a ngeih i, amah nih a ummi le a penmi a si awk a si. Ka nunnak ngeitu a si nak ka hngalh hlan ah cun kei mah tahfung le ruah nak lawngte ka rak hmang hna.

Atu cu zumhnak sianginn ah a lianngan bikmi cawnnak kha ka cawn awk a si, mah cu zeidah a si ti ah cun, mah thawnnak kha i bochan bak ti loin Jesuh lawng bak kha zoh le bochannak kong a si. Zei bantuk kong hmanh ah mah le mah kha i bochon ti loin zeizong vialte kongah Jesuh lawng kha i bochan ding a si cang. Zumh nak thawngin thiam cohmi ka si lo, tinak a si lo, nain "miding cu zumhnak in a nung lai", timi kha ka hngalh cang caah a si. "Kei mah cu nunnak ka si," tiah Jesuh Khrih nih a ti.

Cu caah amah cu dong loin ka zoh peng awk a si. Amah he cat loin pehtlaihnak ka ngeih peng awk a si. Amah zumhnak thawng awk in ka nun peng awk a si. Zumh nak in thiam cohmi hna nih cun, "Nang mah cu ka nun nak caah kan cohlan i, kan hngatchan," an ti awk a si, a nunnak dih lak Amah sinah a apmi hna zong nih, "Nang mah cu cat loin kan hngatchan i kan peh tlaih peng," tiah an ti awk a si. Atu ka chim mi bia hi atu ka zumh

nak nih a tlinter awk a si. "Kei mah cu nun nak ka si," tiah a ti mi bia nih kan sinak vialte a huap dih i, "Bawipa, nangmah zumhngam nak in ka nung," tiah kan ti ngam awk a si.

Vancungah a luangmi nunnak ti cu amah a bochanmi nunnak a si, "Pathian le Tuu fa thutdan in a rak chuak mi ti cu a thiangmi nunnak a si."(Bia 22:1) Pathian Fapa zong, vawlei cung a nun lio ah khan thazang a dermi a si, Pa Pathian bochan bu te in a rak nung, cu bantuk in tlanhmi hna zong an nung ve, kan nih zong cu bantuk te in kan nun ve awk a si.

Na zumhnak le na ruahnak kha kar khat hnu kar khat, mah lei ah a panh lengmang i, chamh baunak le sungh nak le zatlaknak hna ah a ka hruaitu nih lam a ka hmuhsak i, keimah thilti khawhnak le thazang hna kha bochan loin ka chung ah a nungmi Khrih kha ngol loin bochan kha ka tuah dingmi cu a si. Hi cawn piaknak kong ah kan lung a dongh awk a si lo, Amah vel ah kan nunnak dihlak kan ap i, Tarsus khuami pa nih, "Kei cu zumhnak in ka nung" (Galati 2:20), tiah a zumhnak biathli thup a phuan mi kha kan caah thlua chuah nunnak a si ve awk a si.

Pathian Duhnak Kha Cohlang

Ka caah Pathian nih a ka duhpiakmi kha ka cohlan awk a si. Mah a duhnak cu kan nunnak caah lam hruaitu a si awk a si. Zeidah ka tuah awk a si, timi si lo in zeidah tuah seh ti a ka duhmi a si, ti tu in keimah le keimah kha hal awk a si.

Atu ah cun Pathian Bia nih hin biaphuan bantuk in ka nunnak ah hmunhma a lak cang lai. Zeitindah kan nun caan ziaza a si lai timi tahnak ding caah amah Bia ka cohlan cang lai. Ka duhnak le ka ruahnak he ai khah lo zongah ka cohlan cang lai. Midang ruahnak le tuaktannak he ai khah hna lo zongah ka cohlan awk a si ko. Pathian Bia nih "*na ral kha va daw hna, nangmah kha an serh sattu le an zomhtaihtu hna caah thla va cam piak hna,"* (Mathai 5:44) a ti tikah ka coh lan awk a si, Pathian nih tuah seh ti a ka duh piakmi bia phuan pa khat a si, tiah ka zumh i, ka caah a har tukmi thila a si zongah a tak in ka zulh awk a si.

"*Amah nih an zohkhenh hna caah nan lungretheihnak vialte kha amah cungah chia dih ko u.*" (1Peter 5:7) tiah amah Bia nih a ti tikahzohkhenhnak kong he pehtlai in Amah duhnak kha ka cohlan awk a si, a rannak ka nunnak caah ka hman awk a si. "*Ka Pathian nih na herhmi vialte an pek lai*," (Filipi 4:19) tiah Pathian Bia nih a ti tikah ka herhmi kong ah lungretheih le thinphan kha ka ngol i Pathian nawl kha ka ngeih awk a si.

Pathian Bia kha ka cawn ve lengmang tikah ni fatin ka nunnak he ai tlak lomi biatak hna zong kha ka hmuh tawn hna. A si nain cu biatak cu biahalnak a tuah ding ka si lo, ni fatin ka nunnak he ai tlak khawhnak hnga nun khawhnak kha kai zuam ding tu a si deuh. Pathian bia kha Bia phuan bantuk in cohlan awkah, Pathian duhnak zong kha cohlan awk ah, ni fatin nunnak a bia cu i nunpi i, a tak in hman awkah, Pathian fa dawt bantuk in Amah sinah nunnak vialte hngat chan ding kha a biapi bikmi a si. Mah nih cun thlarau nunnak ah thancho nak a kan pek, zei dang thil nih a kan pek mi a si. Kan nunnak nih Pathian duhnak kha a cohlan khawh lo zia kha khuaruahhar in Pathian bia nih a kan hngalhter.

Pathian Duhnak ah I Hngatnak

Kei cu Pathian duhnak ah lungsau te in ka hngat ko. Lungsau ti mi nih a biafang ningte in leh ah cun "a tang ah um", tinak a si. Lungvar man sungloi zong multe in tuah a si bantuk in zeithil hmanh ka cungah tlung ai kun Pathian duhnak tangah ka um awk a si ko. Thlarau nunnak caah lunglawmhnak ka kawl lengmang lio ah sifah harsatnak hna, hnihsak delnak hna, muihnak hna le hmai lei kong ah a fiang lomi thilthup hna an rak um kho men. Mah vialte hna lakah ah cun Pathian kut tang ah hnangam lungdai te in ka um tawn. Thatnak le tha tlo nak kong hna, "Na duhnak tling cang ko seh" tiah

ka ti awk a si. "*zeicahtiah ka ngei hmi paoh ah lungsi tein um ding kha ka thiam cang.*" (Filipi 4:11), timi hi kan cawn ve awk hrim hrim a si.

Pathian rian an tuannak ah an awng min nak hnga Pathian kut tangah um cu an duh ko nain nun thian hlimnak ding caah Pathian kut tang um cu mi tampi nih an duh lo. Lo caah timh cia an si ko, sihmanhsehlaw mei phu le thir sernak caah an si lo. Riantuan awkah timhcia an si, asinain Amah nih a thlahmi asiloah a onhmi bantukin an nunnak ah a tlungmi thil vialte kha lungsau tein tuar awkah timh cia an si lo. Asinain Pathian sinah kan i pekchanhnak, kan pek chanhnak cheukhat hna cu kan pekchanh hnu ah kan nunnak ah a ra dingmi thlau chuah nak duhthim nak cungah aa hngat mi pekchanhnak hna an si ko.

A riantuan hrami ai thawkka te bak in a ral hna sin in hniksak delnak harsatnak hna kha Amah Fapa dawt hmanh kha a tuar ter ko. Sal cu a bawipa nak in a ngan deuh lo. Ka caah a tha bikmi kha Pathian nih a hngalh ko. Ka nunnak dihlak Pathian sinah ka ap hnu ah kan cung a tlungmi thil hna cu tuar awkah a har tukmi an si ko zongah ka nunnak thian hlim nak ding caah a tha bikmi Pathian nih a ka tuah piakmi ah khan lungsau te in kaa hngat awk a si. Mah nih cun Khrih kan zumhnak ah thazang le thanchonak a kan pek.

Khrih sinah na nunnak dihlak na pek tikah atu lio thil sining nih fak tuk in a nanh ahcun Pathian kut tang ah daite in um khawh kha na caah a tha bikmi a si. Amah kha i hngat chan ko. Hi hriamnam hna hi hlaw hna hlah cu lo ah cun a rian na tuannak ah na sung sual lai.

A thukmi nun nak thinlung put ziaza dang hna an um el ti maw, van ruat rih tuah hna. Kei mah duhnak bantuk in si loin Amah duhnak bantuk in nun khawhnak ding caah Pathian sinah kan nunnak ka pek. Cu le cangka in hnik sak delnak a rak ra, asiloah harsatnak hna an rak ra. Cu tikah lunghrinnak hna ka ngei, nawl ngeihlo nak thinlung hna a van i thawk, Pathian sinah kaa pumpeknak kong hna ah lunghrinnak ka ngei, Amah Pathian kong hmanh ah lung hrinnak ka hong ngei kho. Ka nunnak ka peknak ni khat hmanh a tling rih lo, "Keimah duhnak si loin nang mah duhnak bang si ko seh," tiah ka ti le cangka ka nunnak ka ruahnak bantuk in a hong si lo tikah Pathian sinah ka zumhnak kha ka let than.

Pathian sal tha si khawhnak ding caah ka duh bikmi cu ka nunnak dihlak pek kha a si, timi kha ka philh ding a si lo, harsatnak hna hna ka van ton caan lungsau te in amah duhnak i ap khawhnak kha ka tuah tawnmi a si.

Pathian Duhnak kha Tuah ko

Pathian duhnak tuah ding ka si. Rian tuannak caah rian ngeitu sinah thil pakhatkhat ka tuah ahcun nifatin le zumh awktlak tein tuah awkah keimah le keimah ka i pek chanhmi thil tuah cu ka caah dinfelnak men a si. Cun hi hi Pathian sinah ka i pekchanhnak dah ti lo cu zeidah a si? Mah cu "kanmah duhnak si loin Pathian duhnak tuah awkah mah lungtho tein Pathian sin i pekchanhnak" a si. Hihi tuah awkah keimah le keimah kaa pekmi a si. Cucaah ka tuahter ko. Minung caah a dang zeihmanh a ding lai lo. Pathian caah a dang zeihmanh a ding lo ti cu a fiang ko.

A duhnak cohlan, nawlngaihnak le suimilam fatin tuah cu atu ka nunnak i tinhmi le lungretheihnak pakhat lawng a si cang. "*Ka rawl cu a ka thlahtu duhnak tuah hi a si*" (Johan 4:34) tiah Fapa nih a ti. Hi zong hi kan rawl a si bantukin Amah rawl zong a si: cu cungah cun kan thang; cu lo cun a rauh hlan ah kan derthawm i kan tha a der. Fapa upa bik nih a ngeihmi a sangmi nunnak-tinhmi kha philh loin, "Zohhmanh, na duh nak tuah awkah ka ra" (Heb. 10:9), tiah a ti. Kannih zong fapa kan si bantukin hi thil hi kan hmai ah kan chiah zungzal awk a si, kan vawlei nunnak ah a sang bikmi tinhmi pakhat lawng a si, hmailei chan ah kan

zungzal nunnak caah a si ve lai bantuk in, "*Vawlei le a chung i a ummi duhnak vialte cu an lo dih ko lai, sihmanhsehlaw Pathian duhnak a tuahmi cu zungzal in an nung lai*" (1 Johan 2:17).

Zumhnak Cu Bawipa Cungah A Si

Our Faith Is In The Lord

By Rich Carmicheal

"Ahohmanh nih zumhnak loin Pathian lung ton khawh a si lo; zeicah tiah Pathian a fuhmi paoh paoh nih cun, Pathian cu a um i amah a kawlmi cu laksawng a pek hna, ti kha an zumh awk a herh." (Heb. 11:6).

Zumhnak kong a tlangpi hmuitinhah i chiah in hi thawngtha hi kan chuahmi a si. Nangmah pumpak nunnak le na riantuan nak caah thazang petu le thathnemnak petu an si lai, timi ruah channak he thawngtha dangdang hna zong kan van chuahchih lengmang. Asinain a biapi bikmi cu Bawi-pa he nan i pehtlaih nak kha a biapi bikmi an si ko tiah kan zumh. A ngaingai ti ahcun Bawipa nih hi thawngtha hna hmang in Amah he nan nunnak le Amah caah nan riantuannak ah a thar in an in kalpi khawh lai tiah kan zumh, zeicahtiah Amah cungah kan zumhnak tling deuh in kan chiah tikah a si khomi thil a si kho.

Bawipa kan zumhnak cu a caah a biapi tukmi a si ti cu a fiang ko, zeicahtiah "*zumhnak tel loin amah lungton khawh a si lo*." A ruang pakhat cu zumhnak hi Amah cungah pum pakin kan tuah hnga dingmi a si caah a si. Kan zumhnak, Amah kan zumhnak cu Amah cungah kan i hngatchannak le Amah he kan i peh tlaihnak a langhtertu a si. Andrew Murray nih a tial bangin, "Zumh nak cu Pathian a um le um lo kan hngalhnak le Amah a kawlmi hna kha lak sawng a pek hna ti kan hngalhnak thlarau lei hngalhnak a si. Zumhnak nih Pathian cu a umpinak cohlan nak le kawlnak in, Amah sin lawng lawng in zeizong vialte ruahchannak in, Amah cungah i hngat channak in a upat. Zumhnak nih Pathian cu a hmun le a sunparnak a pek; zumhnak nih Pathian duhmi kha a tuah; zumhnak nih Pathian cu amah lam a ngeih ter, cun a dihlak in a ser. Zumhnak nih a lung a lawmhter tuk mi cu khuaruahhar awk a si lo."

Amah cu

Kan Cathiang nih kan zumh awk a si tiah a chimmi a biapi mi biatak pahnih kong kha caan tawite chung ruat hmanh. Pakhat nak ah, "Amah cu a si" ti kha kan zumh a hau. Cu thil taktak nih cun thleidannak a chuahter dih lo maw! Pathian cu! Amah cu hmuh khawh a si lo nain, lunghrinhnak um loin "Pathian pakhat lawng a um, amah cu zeizong vialte a sertu kan Pa a si i kannih zong amah caah kan nung, Bawi pa pakhat, Bawi Jesuh Khrih pakhat lawng a um, amah thawngin zeizong vial te a um i amah thawng in kan nung" (1 Kor. 8:6). Kan chung le kan lenglei zongah a um, kan sinah a um, amah tein a ummi le amah tein aa cawmmi Pathian, hramthawk nak le donghnak a ngei lomi Zungzal Pathian, a liannganmi KEIMAH SI a simi Pathian. A hmaanmi le a nungmi Pathian, donghnak a ngei lomi, nawl ngeitu, zeizong vialte a thiammi, zeizong vialte a hngal dihmi, hmunkip ah a ummi, zumhawktlakmi, a thami le aa thleng kho lomi. Amah cu Amah pumpak sinak, a sining, a sining le a riantuannak he pehtlai in a si, tiah a timi vialte a si. Amah cu a sunglawimi, a lian nganmi, a thiangmi le a tlingmi a si. Amah cu a kan Sertu, Van cung kan Pa, a kan cawmtu, a kan zoh

khenhtu, kan Lungpi, kan i dornak, a kan Bawmtu a si. Amah cu nunnak, dawtnak, biatak, ruahchannak, hna ngamnak, ngan dam nak, khamhnak, thawnnak le a dang dang a hrampi a si. "Bawipa cu a lian ngan i thangṭhat awk tlak a si, a lianh ngannak cu hngalh khawh a si lo, …*Na lianhngannak sunpar nak le khuaruahhar na tuahmi thil hna kha ka ruat lai*" (Salm 145:3-5).

Hi tlukin khuaruah har a simi kan Pathian cungah kan zumhnak kan hngat tikah zeidah a cang kho? "*Hihi minung caah cun a si kho lo, sihmanhsehlaw Pathian caah cun zeizong vialte hi a si kho ko,"* (Matt. 19:26). Cun Bawipa nih Jeremiah cu a thawh i, "*Keimah cu Bawipa, mi vialte i Pathian ka si. Ka caah a si kho lomi thil zeital a um maw?*" (Jer. 32:27).

"Amah cu Lawman petu a si"

Kan Cathiang nih a langhtermi biatak pa hnih hna cu mah hi an si; kan Pathian cu "*amah a kawlmi hna kha laksawng a petu an si*" timi kan hmuh caah mah hi kan zumh awk a si. Amah cu, a sining tein, amah a kawlmi hna kha thlua chuah pek a duh hna i a tuah khawh hna. Amah cu "a tam tuk mi" level in Thiang Thlarau telh in lak sawng tha a kan petu, zaangfahnak a ngeimi Vancung Pa a si (Matt. 7:11; Luke 11:13). *A Thlarau kha kan cungah a toih* (Lam. 2:17), Thiang Thlarau in kan lungthin chungah a dawtnak a toih (Rom. 5:5), kan cungah "*velngeihnak vialte a khahter*" (2 Kor. 9:8). A thawnnak ruangah, "kan hal khawhmi le kan ruah khawhmi leng tiang hmanh in a tuah khawh" (Efesa 3:20).

Kan caah a thlua chuahnak nganbikmi cu Amah hrimhrim hi a si – …"*Abram, na thinphang hlah. Kei mah cu phaw bantuk in an hupphengtu ka si. Na laksawng cu a nganpi a si lai," a ti.* " (Gen. 15:1). *Amah kha kan naih tikah, a kan naih ve lai tiah bia a kan kamh* (Jeim 4:8). Amah kan kawl tikah kan hmuh khawh.

Amah cu ahodah a si ti ruah tikah, amah nakin a ngan deuhmi laksawng zeihmanh a um kho lo! David nih, "*Maw Bawipa, nang mah cu ka ro le ka hrai na si…. Na hmaika ah lawmhnak a khat, na orhlei kamah zungzal in nuamhnak a um*" (Salm. 16:5, 11) tiah a ti. Cun, Salm caṭialtu dang pakhat nih a phuan bantukin, "*Vancung ah hin nangmah dah ti lo cu ahohmanh ka ngei hna lo, vawlei cungah hin nangmah dah ti lo cu ahohmanh ka duhmi an um lo, ka pum le ka lungthin cu a der ko lai, sihmanh-sehlaw Pathian cu ka lung ṭhawnnak le ka covo a si zungzal*" (Salm. 73:25-26).

Kan nunnak ah Pathian a umnak nih lawmhnak le thazaang tling lawng si loin kan herhmi thil ttha dang vialte zong a kan pek. Amah cu "*hngalhnak vialte a lonhtu*" daih nak in a kan khahtertu daihnak Pathian a si (Fil. 4:7-8). Amah cu ruahchannak Pathian a si i "*zumhnak thawngin lawmhnak le daihnak in a kan khahter, cucaah ThiangThlarau ṭhawn nak thawngin ruah channak ah kan karh lai"* (Rom 15:13). Cun, thluachuahnak cu a pehzulh i a peh zulh! Amah a sinak tling tein a kan bawmh i, "*Khrih Jesuh thawng in a rumnak ningin*" kan herhmi vialte a kan pek (Phil. 4:19).

"*Amah kha Teima tein Kawl"*

Sihmanhsehlaw, cu bantuk thlua chuahnak cu aho hmanh nih an hmuh lo, "*amah a kawlmi hna*" hna lawng nih an hmuhmi a si. Cun, zumhnak zong cu Bawipa cungah kan pumpak zumhnak cungah aa hngatmi a si. Amah hrimhrim nih a chim bantukin, "*Nan lungthin dihlak in nan ka kawl tikah nan ka kawl lai i nan ka hmuh lai"* (Jer. 29:13). Cun mah hmanthlak i pum pak sining kha zoh hmanh: "*Sihmanh-sehlaw nannih cu thla nan cam tikah na khaan chungah lut law innka kha khar law a thli tein a ummi na Pa sinah thla va cam law a thli tein a hmutu na Pa nih laksawng an pek hna lai"* (Matt. 6:6).

Cucaah Bawipa he kan i pehtlaihnak

cu a biapi taktakmi a si. Kan lung a kan buaitertu thil vialte kha hlawt in kan lungthin kha amah leiah a dihlakin i merter a kan duh. Amah a thawnnak le a hmai kha kawl zungzal hna seh ti a kan duh (1 Chan relnak. 16:11). Amah he thlacamnak in siseh, a bia in siseh, Pathian biaknak in siseh, amah he caan hmanṭi hna seh ti a kan duh. Dai tein um dingin a kan auh, cun Pathian a si ti hngalh awkah a kan auh (Salm 46:10). Amah bia ngai hna seh, a nawl ngai hna seh, toidor tein Amah he kalṭi hna seh ti a kan duh. Amah naih awk le Amah sinin a luangmi thluachuah hmuh awkah aa ngaih tuk. Zeicahtiah Amah cu "*amah a hngakmi hna le amah a kawlmi hna caah a ṭha*" (Lam. 3:25).

ucaah "*zumhnak fek tein lungthin taktak he naih hna u sih.... Kan i ruahchannak kha fek tein i tlaih u sih, zeicahtiah bia a kan kamhtu cu zumhawk tlak a si*" (Heb. 10:22-24).

Zumhnak Caah Thazangpetu Ti Rawl hna le Donkhantu Hna

Nourishments And Hindrances To Faith

By George D. Watson (1845 – 1923)

Zumhnak cu thlarau nunnak vialte dir hmun, nunnak chung luhnak le nunnak ah thanchonak ding caah lam a si. Cucaah, a si khawh chungin rawl pek cu kan tuah awk a si. Zumhnak nih thawnnak a kan pek, kan ṭhancho khawh nak hnga thazang le tirawl a kan pek fawn. Asinain zumhnak ṭhanchonak kong he tlaiin kan ruahnak he aa ralchanhmi an um tawn.

Thazang peknak a nganpi a um tikah zumhnak a thawng, kan thlacamnak a rannak in tampi in pek kan si tikah, lawmh nak nganpi kan ngeih tikah, Pathian lei thil a pehlaimi vision hna kan hmuh tikah kan zumhnak cu a thawng tiah kan ruah tawn. A si nain hi bantuk thil hna nih hin kan ruahnak tlukin kan zumhnak thawnter lo.

Zumhnak thawnnak ding caah Ti Rawl Hna

Kan zumhnak cu Pathian biakamnak in cawm ding a si. Cu biakamnak hna cu Baibal cauk chungah kan hmuhmi Pathian biakamnak hna hi an si ko. Pathian nih Abraham a auh hmasa bik lio ah, a thinlung cu biakamnak rili in a khahter. Arfi in a khatmi van le a kalnak Canaan vawlei, van cungmi hna nih an tlawnnak le a nunnak ah thukpi in Thiang Thlarau thawngin a chawnh. Abraham nih vision nganpi a hmuh – amah le a tefa hna caah thil a cang khomi thil nganpi a rak si. A zumhnak cu a kau i a thawn hlan tiang, cu hna lakah pakhat hmanh a tlin hlan hmanh ah, a thlarau kha cu biakamnak hna ah cu aa din.

Nihin ah Pathian nih a mi a fale hna zong cu bantuk lam in a pehtlaih ve hna. Asinain mi pakhat khat kha tlamtlinnak le hmantlakmi si dingin a auh hna tikah a Bia, biakamnak an tlin hlan le lenglei hmelchunhnak hna an um hlan hmanh ah an hmuh khawhmi thil sining hna kha a hmuhsak tawn hna. Cu biakamnak hna cu Pathian hrimhrim biakamh an si bantuk in a taktak an tlin hlan tiang Pathian biakam nak hna ah kha fekte in an i hngatchannak nih an zumhnak a thawnter.

Zumhnak caah rawl petu dang pakhat cu vawlei fimthiam nak le ningcang vialte hna ah kan zumhnak chia loin hrial ding an si. Kan theihmi le vawlei fimthiamnak in sermi thil hna le Khrihfabu le hawi kom hna ah kan i hngalh lo karah ah hin voitam kan i bochan tawn. Pathian lawng lawng ah kan i hngat tiah kan ruah i vawlei cung thil dang hna hrial hlan tiang zeitluk in dah kan i hngatchan ti kha kan hngal kho taktak bal lo. Vawilei fimthiam nak hna le thilri hna kan hrial hna lo ahcun kanmah le kanmah

kan i hlen a si, nain kan mah cang cun zeizong vialte kongah Pathian kaa bochan ko tiah kan i ruah men ko lai. Mah bantuk vawlei fimthiamnak hna le thilri vialte hna kha hlawt dih i Amah Pathian lawng bak i bochan kha Pathian nih a kan duhpiakmi a si.

Zumhnak thazaang a petu thil hna a hrawhpiakmi hna minung tampi zumtu tampi an um. Intuar khawh awkah a har ngaimi thil hna an si tawn. Asinain zumhnak ah sifah harsatnak a tuar khomi hna hi lung donghnak phun zakip an tong – an i ruah chanmi hna nih a thih tak hna, an hawikawm tha hna nih an kaltak hna, chawva sungh le zatlaknak hna an tong, zawtnak le ngandam lo nak hna an tong, an dawtmi hna nih zumhraih ti lo nak hna, an biaknak lung dongh cikceknak an ngeih tiang in, Pathian lawng bak an caah ruahchan awk a tan tiang hna in an tuar tawn.

Thlarau nih a pahnihnak bawmhnak vialte a hloh dih lio caan ah, amah chung ah zeidah a cang ti kha a hngal lo. Cu hnu ah zumhnak cu a dohtu tilet paohpaoh he a karh i a karh chin lengmang ti kha a hmuh. Zumhnak cu kan i ruahchan lo bik caan ah a ṭhang. Thlichia le harnak, tukforhnak le buainak hna cu a riantuannak hmun an si.

Zumhnak cu vawlei thilri hlohnak lawng si loin, Pathian hnemhnak hlohnak in a cawm. Thlacamnak kan lehnak cu a tlai tuk cang, zumhnak cu a sang bik tiang hneksak a si. Bawipa nih a kan doh i kan tuah khawhmi cu "Bawipa, ka bawm ko" timi zaangfah awk tlak aunak he i tlaih peng lawng a si ko.

Cu lio caan hmanh ah zumhnak cu kan theihmi leng tiangin a karh i a karh, a phi a tlaiternak thawngin. Syrophoenicia minu thlacamnak leh awkah Bawipa nih a sau deuhdeuh tikah a zumhnak cu a thiang chin lengmang i a fek chin lengmang (Mark 7:24-30 zoh). Caan saupi tlaihnak nih kan zumhnak kha a thian ter i a ttha lomi le a rawkralmi le a ttha lomi thil vialte kha a chungin an thianh dih i zumhnak lawng lawng dah ti lo cu zeihmanh a tang ti lo.

Zumhnak caah rawl petu dang pakhat cu midang zumhnak nganpi kong cawn le ruah hi a si. Hnek saknak fakpi a tongmi hna le harnak vialte lakah Pathian a zummi hna nunnak kha rel. Zumhnak nih zumhnak a thawhter. Pathian nih thlarau dang a pehtlaih hna ning hngalhthiamnak nih a kan pehtlaih ning kha a kan fianter khawh. Kan zumhnak cu a nuammi le a fawimi thil relnak nakin Baibal mithiang hna hneksaknak rel nak nih a thawhter deuh.

Zumhnak caah rawl petu dang pakhat cu Pathian nih a kan pehtlaih ning a si i cu nih cun thluachuah a kan kuatnak lam kha a thlen lengmang. Pathian thluachuah nak cu caan saupi tiang lam pakhatkhat in kan cungah a luang ahcun, hmuh khawh lomi tiput nakin thlua chuahnak a ratnak lam cungah kan zumh nak kha kan hngalh loin kan chiah.

Bawipa nih Judah mi hna kha ramlak ah ti a pek hna ahcun, a caan ah lungpi chungin a si i, a caan ah thetse ro chung i an cawhmi tikhor chungin a si (Number 21:16-18 zoh). Pathian nih thlarau lei thazaang peknak nganpi a kan kuat tikah, an chuah kehnak thil sining kha a thlen lai. Thla camnak lehnak ah caan tawite chung thluachuahnak a kuat tikah, an luannak lam kha a thlen lai. Zeibantuk thil sining le thil sining hmanh ah kan i hngatchan a kan duh lo. Kan zumhnak cu Amah he tling tein fonh a duh, Amah thil tuah ning he si loin. Cucaah, ruahchannak hlun cungah a kan lung a donghter lai i hmun thar in lam thar in a mithmai ṭha a kan phuan lai i a dong lomi a fimnak thilri lianngan le thlum cheukhat in a kan khuaruah a harter lai.

Cucaah kan zumhnak cu lungdonghnak nih a fehter i Pathian he a tlingmi pehtlaihnak a phak tiang ahohmanh asiloah zei thil paoh asiloah zeibantuk lam hmanh asiloah zeiban tuk lam hlun asiloah zeibantuk thil sining asiloahzeibantuk lung put hmanh asiloah

zeibantuk tonnak asi loah zeibantuk in tuarnak hmanh asi loah zeitik caan le caan paoh ah a zoh bal lo. Zumhnak fek nih cun hi thil vialte chungin a luat i Pathian lawnglawng ah aa hngat.

Zumhnak Donkhantu Hna

Minung lungthin zumh lonak nih Jesuh cu a kalnak kip ah a khuaruah a harter i a khuaruah a harter. A sining a hngalh khawhnak kha a kam kip in a tuk.

Zumhnak caah dawnkhantu pakhat cu Jesuh biakamnak fek tein zoh loin kan pawngkam zoh kha a si. Peter cu ti cungah a kal i a pil hram aa thawk tikah, Jesuh nih, "*Na zumhnak a va hme hringhran dah! Zeicahdah lung awṭawm in na um?" tiah a ti."* (Mat. 14:31). Peter nih a lungthin a pek khawh mi thil pahnih a um. Pakhat cu Khamhtu nih a chimmi "ra" timi biafang kha a si. A dang pakhat cu ti tilet a si.

Peter cu zumh nak a ngei lomi a si lo, zeicahtiah Bawipa sinah rili cungah kal dingin nawl a hal. Ti cung ah Khrih sin kal a duhnak lungthin a ngei, asinain a ke tang i thingtan bantuk in Bawipa bia nawl ngeihnak nih cutin tuahnak nawl a pek kha a duh. Pathian sinin a rami a sangmi chunglei forhfialnak cu tilet ttihnung lak awkah a mit a mer hlan tiang a rawk lo.

Hika ah hin nunnak kip ah buai nak kan ngei – cu cu chunglei Thlarau nih Pathian kha hngah loin zumh awkah a forhfialnak le lenglei thil hna i an fek lonak a zohfeltu hngalh khawhnak hna karlak ah a si. Hmuh khawh lomi biatak le hmuh khawhmi thladem, lungpi a fekmi le rili cawlcangh ning karlak i dohnak a si. Tilet a langhnak le "ra" timi biafang sullam cu minung ruahnak ahcun pakhat le pakhat aa ralchanh mi an si.

Chan vialte chung tilet cu a pil bal lo, cun khatlei kam in, Pathian bia nih aho hmanh a hlen bal hna lo. Hika ah hin aa ral chanhmi aa tongmi aa thleng kho lomi thil pahnih an um. Bia halnak pakhat lawng a ummi cu, hi hna lakah ahodah a thawng deuh? Zei phunglam nih dah a biapi bik a ngeih awk a si – thil nung hnuh khawhnak maw Pathian bia dah? Jesuh hmur in a chuakmi "ra" timi biafang nih rili vialte nakin nawlngeihnak a ngei deuh, zeicahtiah rili vialte a cawlcang tertu cu a bia sawh sawh thawnnak a si. Ti cu thawnnak mui sam a ngei, asinain Jesuh bia ahcun thawnnak taktak cu a um.

Kan nunnak tam deuh cu hi thil cangmi nih a langhter. A tlikmi rili cungah kan nung. Thil sining asiloah hmuh khawh lomi Pathian biatak zumh khawhnak lam dang ah kan i khar lengmang. Thlichia a hrangmi kan ngaih ahcun zeizong vialte tuah khotu Jesuh aw kha a khar lai. Thil sining hna i a rangmi tilet hna kha kan zoh ahcun, Jesuh kut a samhmi kha kan hmu lai lo. Kanmah le kanmah caah a fekmi, thlen khawh lomi biakhiahnak ah kan ra a hau, zeidah a taktak a si, tilet maw bia dah a si, cun thlen khawh lomi biatak ah kan i hngatchan a hau.

Zumhnak dawn khantu dang pakhat cu kan pawngkam i a ummi hna zumhnak a niam tukmi hi a si. Zumhnak nih zumh nak a thawhter. Lung tak tein thian hlimnak nih midang kha zulh awkah a forh hna. Mithiang hna cu thawhthannak nganpi ah an karh. Zumhnak a ngeimi hna nih an kan thawhter a herh, asinain kan pawng kam ah a ummi zumtu cheukhat le lunghrinh nak a ngeimi hna tluk in kan zumhnak kha zorter lo ding in i ralring hna u sih.

Zumhnak caah dawnkhantu nganbik cu Pathian sinah pumpak pekchanhnak ngeih lo hi a si men lai. Hihi Hebru cakuat ah cawnpiak kan si, cuka ahcun Jesuh kha "*kan zumhnak a hramthawktu le a tlingtertu*" ah kan zoh khawh nakhnga, thilrit vialte le sualnak vialte kha kan hlawt a hau (Heb. 12:1-2). Kan thianhhlimhnak ah palhnak a um chung paoh cu kan zumhnak ah palhnak a um ve lai.

Amah sinah pek kan si tiang lawng Pathian kan i bochan khawh.

Thianhhlimhnak nih zumhnak hrampi ah a kan chiah. Thianh hlimhnak cu rili kam thennak a si, cun zumhnak cu thuknak lei ah a zuang.

Kan chim duhmi taktak cu zeicahdah Pathian sinah zeizong vialte ka hngatchan lai ti hi a si lo, asinain zeicahdah Amah kongah lunghrinnak kan ngeih lai timi hi a si. A biakamnak hna cu an rawk bal maw? Amah nih kan lung a kan donghter bal maw, a kan hlen bal maw? A hmaan ko, kan zumhnak kha a hneksak tawn, asinain a donghnak caan ah, a chia bik caan ah, a dong lomi a zaang fahnak le a kan pek chanhnak cu a ra cang. Nunnak salm tampi ah a donghnak cu, "Amah aa bochan mi vialte cu lung lawmmi an si!"

A Ṭhawngmi Zumhnak Ngeih A Herh

Mighty Faith Needed

By James A. Stewart (1910 – 1975)

Zumtu hna caah zumhnak cu a biapi tuk caah Hebru dal hleikhatnak ah zumh nak tel loin Pathian lungton khawh a si lo tiah a ti. Cun zumh nak tel loin Pathian caah zeihmanh tuah khawh a si lo ti kha Dal 11nak dihlak ah a langhter fawn.

Enoch nunnak thianghlim cu biafang pahnih in a langhter: Pathian lung a lawmh ter; Pathian he a kal ti (Heb. 11:5; Gen. 5:24). Pathian lung lawmh ter cu a thiang mi thlarau paohpaoh nih an duhmi a si. Pathian lung a lawmh tertu cu sualnak a tuahmi miphun hna lakah nikhat hnu nikhat Enoch a kalnak kha a si lo maw? Amah zumhnak tel loin Pathian he peh tlaihnak in kal khawh a si lo. Enoch tehte khannak he pehtlai in Hebru cakuat tialtu nih, "*Pathian sinah a rami nih cun Pathian cu a um ti le amah a kawlmi hna cu lak sawng a pek hna ti kha a zumh awk a si*" (Heb. 11:6) tiah a ti.

Enoch nih a zumhnak kha midang nih an nihsawh lio caan ah Pathian kha fek te in a rak zumh. Pathian tuahmi thil lianngan hna kan hmuh hnu ah Pathian zumh cu a fawite mi a si ko, asinain hlanlio Enoch bantuk in nihin ah Pathian cu a nung i a thawng, Khrihfabu hmasa hna harsatnak fakpi an rak ton lio caan ah hin kanmah hmangin rian a tuan ti hi kan zum kho lai maw?

Hebrews National Portrait Gallery chung i mi sawhsawh pa le nu hna nih zumhnak in an tuah khawhmi kong kan rel tikah kan thinlung dihlak in kan i lawm. Zeicahtiah zumhnak thawngin;

"Zumhnak in ram ngan pipi kha an tuk hna i an tei hna. A dingmi thil kha an tuah i Pathian nih bia a kamhmi hna kha an hmuh. Chiandeih kha an ka an phih hna, mei ṭihnung kha an hmih i vainam thah nak in an luat. Annih cu an rak der, sihmanhsehlaw mi ṭhawng ah an cang, raltuknak hmun ah khan a ṭhawngmi an si i ramdangmi ralkap kha an tei hna" (vv. 33-34).

Hi thazaang a ngeimi zumhnak tel loin Pathian caah zeihmanh kan tuah kho lai lo. Pathian nih a tu te ah hin hi sunparnak a ngeimi Cauk chung ah luh i zumhnak a ngeimi pa le nu hna he i fonh ding in a kan duh ti kha fek tein ka zumh.

Mi nuai tampi an thi, kan pawngte a ummi thlarau hna cu hell ah an kal cuahmah, Jesuh Khrih Khrihfabu cu a der tuk, cun Khrihfa tampi cu a kangmi meitlang bantukin thazaang an ngei lo. Nihin ah Pathian nih a rian a lim lai ahcun, a mi hna nih zumhnak an ngeih a hau, zeicahtiah zumhnak a ngeimi pa cu Pathian sin in hnatlaknak a hmu zungzalmi a si.

Zumhnak nih Pathian thiltikhawh nak he a kan peh tlaihter, cun teinak a hmumi hna nakin teitu ah a kan si ter. Nihin kan raldohnak vialte ah sunparnak

um seh ti hi Pathian duhnak a si. Rian ngan le hme cu kan hnulei kirnak caah a ruang a si bal awk a si lo.

Zumhnak Sullam

Khrihfa nunnak le raldohnak ah zumh nak cu a biapi tuk caah a thuk deuhmi hngalhnak kan kawl a hau. Biafang sullam hngalh khawhnak dingah, kan kir than a hau i cu he pehtlai in "a hmasa bik chimmi phung" phunglam kha kan hman a hau. Na theih bantukin, Ca-thiang chung i biafang pakhatkhat a voikhat nak a chuah tikah a sullam hrampi kha a fianter awkah a dik diar in cawn a hau.

Baibal ah "zumh nak"timi biafang a hmasa bik a langhnak cu Genesis 15:6 ah a si i Abram nih "*Bawi pa cu a zumh i cucu Pathian nih miding ah a cohlan*" tiah kan hmuh.Bawipa Pathian nih Abram cu chim cawk lo thluachuah biakam nak a pek i cu thlua chuah cu a tefa hna in a hmuh hrimhrim lai, asinain cu lio ahcun fa a ngei lo i fa ngeih awkah a tar tuk cang.

Asinain Pathian sin in biakamnak a hmuh hnu ah, Abram nih Pathian nih a biakam tlinter awkah a herh mi khuaruahhar thil a tuah khawh lai tiah "a zumh". Biafang in, Abram nih Pathian kha a remh. Asinain, hika i a hramthawk biafang ah "amen" timi hi a sullam kan hngalh cio bantukin "cucu si ko seh" tinak a si lo, a ṭhami "cucu si ko seh," tinak a si.

Paul nih thlichia lakah tilawng rawh nak a ton lio ah a rak chimmi ruahnak kha na ngei ve, "*Cucaah u le nau hna, nan lung dong hlah u. Zeicah tiah a ka chimh ban tuk te cun a si ko lai tiah Pathian kha ka zumh.*" (Lamkaltu 27:25). Phundang in chim ahcun, Paul nih "*Pathian nih a ka chimhmi vialte cu ka cohlan dih hna – cuticun a si ko lai*" tiah a ti.

Kum sawmli leng Khrihfa hmuhtonnak ka ngeih chung ah tampi a ka bawmmi zumhnak kong ka fianternak pali kha hika ah hin kan hrawmh hna lai.

1. Zumhnak cu Bawipa biakamnak hna kha pa lungthin chungah lehnak a si. Hebru 11:13 ah hi ralbawi hlun hna nih biakamnak hna kha "*an cohlan*" tiah a kan chimh. An hngawng ah an kuah hna i, "*Hi biakamnak hna hi kan caah a si*," tiah an ti.

Atu cu zumhnak cu Pathian sinin bia kamnak a ngeih lawn gah rian a ttuan kho. Zumhnak nih cun thil sining le zawtnak hmelchunhnak kha a zoh bal lo. Zumhnak cu sermi thil cungah aa hngat lo. Zeihmanh a hmuh lo tik lawngah zumhnak a si. Thil pakhat lawng a hal: Pathian Bia cungah aa hngat khawh nak hnga. Cucaah, "*Zumh nak cu bia theihnak thawngin a ra i bia theihnak cu Pathian bia thawngin a ra*" (Rom 10:17).

Na kut ah Baibal he thlacamnak na kal tikah, Pathian nih na nunnak caah a timhmi le a tinhmi kong kha direct in an chimh. Biakamnak tel loin nawlbia a pek bal lo i hi biakamnak cu na zumhnak hrampi ah a cang: Pathian nih a chimmi cu a tuah lai timi zumhnak a si. Lungthin chung i zumhnak nih, "*Amen, Bawipa, nangmah nih na chim cang, ka pom i ka tuah*" tiah a au. A si! Zumhnak nih Pathian kha a Bia ah a lak.

2. Zumhnak cu Pathian bia cung ah ke chiah a si. Abraham cu Pathian nih a kawh tikah zumhnak thawng in a nawl kha a ngaih. Lam hman thlak kha a hngak lo, asinain auhnak ah a kal. Zumhnak cu a cawlcangmi a si, a cawlcang lomi a si bal lo. Biakamnak pakhat hmuh le cohlan a si cangka in zumhnak nih riantuan a ot colh. Sihmanhsehlaw, hlanlio mithiang hna nih Pathian duhnak ah an um ti tehte an ngeih lo ahcun an chuak bal lo ti kha kan hmuh; an tuah dingmi thil tuah awkah auh, thim le fial an si ti kha a si. Asinain Pathian Thlarau nih an caah Pathian duhnak kong kha direct in a chimh hna tikah, "a kamhmi hna cu a tuah khawh ko hna" (Rom 4:21) timi zumhnak tling he an chuak.

Cu bantuk zumhnak nih cun George Müller cu ngaktah za tampi hna cawmnak ding thilri a ngeih lo lio ah riantuannak ah a hruai hna. A ralthatnak tuahsernak hrampi ah Pathian nawlpeknak le biakamnak lawng a ngeih lio ah Hudson

Taylor cu Tuluk ram muihnak chung ah missionary tampi doh le hruai dingin a forhtu cu zumhnak a si. Cun nihin ah rawl ṭuannak Bawipa nih a mithiang hna sinah a kawlmi zumhnak phunkhat kha a si, cu zumhnak cu anmah thawngin Khamhtu min in thil lianngan a tuah khawh nakhnga caah a si.

3. Zumhnak cu Pathian nih a sinah bia a kamhmi ningin a nunnak kha a uk pengmi lungthin le thinlung lungput a si. Zumhnak cu minung nih a zumhnak, a sining le a ziaza a ser siamtu Thlarau kong thawngpang a hmuh nak thlarau pum chung thilri a si.

1904 Welsh thawh thannak he peh tlai in a nuammi tuanbia pakhat cu mino Evan Roberts nih a si khawh chung in thla camnak pumh nak paoh ah i tel dingin biakhiahnak a tuahmi kong a si, cuka hmun ah aa pummi phu cungah Thiang Thlarau thawnnak a tlak lai tiah a ruah chanmi kha a si. Evan Roberts nih Pathian sin in thawh thannak a nai cang timi bia fiang tein a hmuh i a nifatin nunnak ah a cangmi thil vialte kha hi ruahchannak he aa tlak nakhnga a tawl rel. Nikhat cu a zumh nak cu laksawng a hmuh, zeicahtiah Thiang Thlarau cu Pathian nih a sal sinah ka tuah lai tiah bia a kamh bantukin rian a ttuan khomi thawnnak in a ra.

Hmun pakhatkhat caah a timhtuahnak le tinhmi kong he peh tlai in Pathian sinin hmuhmi langh nak a ngeimi missionary cu hmel chunhnak vialte nih kalnak caan a langhter tikah aa thlen kho lomi a si. Zumh nak a ngeimi pa cu a tu a riantuannak hmun ah thil vialte tluang tein a kal ko nain Pathian nawlpeknak in hmun dang ah aa ṭhialmi a si.

Zumhnak a ngeimi pa ruahnak, timhtuah nak, ruahnak paoh paoh cu Pathian nih a chimmi biakamnak bia asiloah nawlbia nih a rong a thlen i caan paohpaoh cu cu ning cun a uk. Cun Hudson Taylor nih a chim tawn bantukin, "Pathian hmun ah Pathian rian a ttuanmi Pathian minung nih Pathian bawmhnak a tlau lai lo."

4. Zumhnak cu Pathian biakamnak hmailei tlinnak kong ruahnak ah thlarau nih a tu a lawmhnak kha a si. "*Zumhnak ngeih kan ti hi, kan i ruah chanmi kan hmuh ṭheo lai ti kan zumh le a taktak le a ngaingai a simi thil kan mit in kan hmuh khawh lomi hi an um ko ti kan zumh hi a si*." (Heb. 11:1).

"Thilri" tiah lehmi biafang cu lungthawh awk ngai a si. Papyri hmuhchuahmi nih hlanlio Greek holh ah ceunak nganpi a pek. Cu chungah cun "thilri" tiah lehmi biafang cu "title deeds" tiah kan timi caah hman a si tawn – kan ngeih lai tiah kan i ruahchanmi cu kan mah ta a si hrim hrim lai ti zumhnak a kan petu cauk hna.

Mi pakhat nih thil phunkip ruahchannak a ngei kho: van ah innpi saknak le cu bantuk thil a um lonak ding caah mirum tampi si ding ruah channak ngeih. Asi nain kanmah nih kan ngeih ahcun, cu lio caan ah midang nih an ngeih khawhmi thilri pakhatkhat i a taktak in ngeihnak cazin kan ngeih ahcun, kan ruah channak cu aa dang tukmi ningcang a si.

Thilcawknak catlap cu a donghnak ah thilri cu kanmah ta ah a kal lai timi zumhnak kan ngei. Cu bantuk cu zumhnak cu a si; ruahchannak a ummi thil hna cu kanmah ta taktak an si ti zumhnak a kan petu hrampi asiloah thilri a si. Zumhnak nih hmailei kha a naihter i hmuh khawh lomi kha a fiangter.

Hi ruang ah hin, zumhnak a ngeimi mirum tampi cu hmuhnak a niam deuh mi hna nih an hngalh thiam sual tawn hna. Zumhnak a ngeimi hna cu Pathian bia kam nak a tling cang bantukin an chim i an um. Tahchunhnak ah, zumhnak mit in inn saknak le thlarau khamhmi hna kha zumhnak mit in an hmuh hna. Cu thil hna caah thla an cam ti lo i Pathian nih a kamhmi hna a tlin caah an i lawm deuh.

Africa ram ah thluachuah a hmumi hmaikal missionary pakhat nih Scotland ram ah ca a kuat hna i a hawi le kha a rauh hlan ah a herh cang lai caah pumhnak set kuat dingin a hal hna. Hi nawlnak cu cu

riantuannak hmun ah khamhmi thlarau pakhat hmanh an um rih lo lio caan ah tuahmi a si, asinain cakuat chungah mah kong cu a ran tuk caah hawikom hna nih an duh tukmi set cu a hnu cakuat ah an kuat. Thilri cu missionary sin a phak tikah, Bawipa thihnak philh lonak caah hmunkhat ah ṭhutṭi dingin tlanhmi hna thlua chuah pekmi phu pakhat an um!

Hebru cakuat hleikhat chung i thlua chuah a hmumi pa le nu vialte nih zumhnak telescope in an zoh i thil umtuning taktak an hmuh. Tahchunnak ah Abraham nih "khua pakhat……a saktu le a sertu cu Pathian a si" (a hme10) kha a hngah. Hi khua thiang cu zumhnak mit ah a fiang tuk caah cu khuami sinak a tu lio thil sining ah aa lawm. Cu nih cun a nunchung khual tlawng a siter i a thin lung cu lawmhnak in a khahter.

Oh, Pathian nih Zumhnak Thlarau in tipilnak a kan pek ahcun raltuknak ah doh khawh lomi kan si lai i muihnak ralkapbu hna zamtak awkah kan i mer lai! Oh, Satan pennak luh hnawh khawhnak le a thawnnak chung in thlarau khamh khawh nak zumhnak thiang hlim le ralthat nak caah a si.

Dawtmi u le nau, hi muihnak caan ah hin Pathian le a thlua chuah pekmi Cauk he kanmah lawng um u sih law kan khukbil in kan thawh tikah amah pumpak min in a kan chawnh ti kan hngalh khawh nakhnga fiang tein bia a kan ruahter lai. Cu tikah vancung in kan theihmi lung hrinhnak thladem a um ti lai lo. Cuticun thla kan cam i Pathian sin in biakamnak kan hmuh tikah zumhnak cu rian a ttuan.

Zumhnak, zumhnak fek, biakamnak nih a hmuh, Cun Pathian lawng kha a zoh; A si kho lomi thil kha a nih i, "A si ko lai!" tiah a au.

Zumhnak He Thlacamnak Biathli

The Secret Of Believing Prayer

By Andrew Murray (1828 – 1917)

"Jesuh nih a leh hna i, "Pathian kha zum ko u. Biatak kan chimh hna, ahohmanh nih hi tlang hi, 'Tho law rili ah khin vaa paih,' tiah zumh lonak zeihmanh um loin nan ti i, kan chimmi hi a tling lai, tiah nan zumh ahcun, tuahpiak nan si ko lai. Cucaah cun, thlacam in nan halmi thil paoh kha, kan hmuh cang, tiah zum u law nan halmi paoh cu nan hmuh ko lai." (Mark 11:22-24).

"*Pathian kha zum u."* Pathian zumh cu Pathian zoh lawng a si, cun amah cu aho dah a si, a umnak langhternak nawl pek, caan pek le Pathian a sinak tling tein hngalh khawhnak ding caah a sining dihlak pek, a dawtnak a khuhmi cohlan le lawmh awkah thlarau a hun. Cun Pathian hrimhrim he a nungmi hawikomhnak chungah kan luh tikah, Amah a hmuh zungzalmi le a theih zungzalmi zumhnak in, thlacamnak he aa tlaiin a biakamnak zumh cu a fawi i a phung a si. Biakamnak zumhnak cu biakamnak a petu zumhnak theipar a si: zumhnak thlacamnak cu zumhnak nun ah hram a bunh. Cun cu bantuk cun thla a cammi zumhnak cu Pathian laksawng a si taktak. Amah nih a kan pekmi asiloah a kan luhtermi thil pakhatkhat bantuk in si loin, a thuk deuhmi le a hmaan deuhmi sullam in, Amah he pehtlaihnak nunnak ah kan chungah sermi le a ṭhangmi thlarau thluachuahnak sining asiloah ziaza bantuk in. A Pa kha ttha tein a hngalmi le Amah he naihniam tein a ummi caah cun, Amah he aa pehtlaimi a fapa duh nak kha a tuah lai timi biakamnak zumh cu a sawhsawh te a si ko.

Pathian fale tampi nih zumhnak nunnak le zumhnak thlacam nak karlak pehtlaih nak hi an hngalhthiam lo caah thlacamnak thawnnak an hmuhton nak cu a tlawm tuk. Pathian sin in lehnak hmuh an duh tuk tikah, biakamnak cungah an lungthin dihlak in an chiah i

zumhnak in cu bia kamnak kha tlaih khawh i zuam. An hlawh a tlin lo tikah ruahchannak hlawt an i tim. Biakamnak cu a hmaan ko, sihmanh - sehlaw zumhnak in i tlaih cu an ṭhawnnak leng a si. Nihin ah Jesuh nih a kan cawnpiakmi hi ngai hmanh: Pathian, a nungmi Pathian kha zum ko. Biakammi thil nakin zumhnak nih Pathian kha zoh deuh seh. A dawtnak, a thawnnak, a nungmi a umnak nih zumhnak a thawhter lai i a rian a ttuanter lai.

Pathian Ai langhnak

Hlanlio mithiang hna lakah zeitluk in dah a fiang tein a langh ti kha zoh hmanh. Zumhnak thawnnak langhternak hleice paohpaoh cu Pathian phuannak hleice theipar a si. Abraham ah zoh hmanh: "*...Bawipa bia cu langhnak in Abram sinah a ra i,* "*Abram, ṭih hlah, keimah cu na phaw ka si.... Cun a chuahpi i, a ti.... Cun Bawipa kha a zumh*" (Gen. 15:1-6). *Cun a hnu ah, "Bawipa cu Abram sinah a lang i,* "*Keimah cu Lianngan Bik Pathian ka si….. Cun Abram cu a hmai ah a bawk i Pathian nih amah cu a chawnh i, "Keimah tu cu nangmah he kan biakamnak a si…"* (17:1-4) tiah a ti. Pathian hrimhrim aa phuannak nih biakam nak cu lungthin chung ah a lut i zumhnak rian a tuan khawhnak ding caah a nungmi thawnnak a pek. Pathian an hngalh caah, hi zumhnak a ngeimi hna nih hin a biakamnak bochan dah ti lo cu zeihmanh an tuah kho lo.

Pathian biakamnak cu Pathian hrimhrim a si bantuk in kan caah a si lai. Bawipa hmaiah a kal i a nung mi Pathian nih a chawnh lioah ngaih awkah a bawk i a hmaiah a bawkmi pa cu biakamnak a co taktak dingmi kha a si. Baibal ah Pathian biakamnak kan ngei ko nain, cohlan khawhnak zalonnak tling he, thlarau thawn nak cu a tlau, Pathian hrimhrim nih a kan chimh lo ahcun. Cun Amah he a kalmi le a nungmi hna sinah bia a chim.

Cucaah Pathian cungah zumhnak ngei. Zumhnak cu mit le hnakhaw vialte si ko seh, Pathian nih a hmuhning tling tein a langhter khawhnak hnga le thlarau ah amah le amah tling tein aa phuan khawh nak hnga i pek chanh nak. Pathian zumhnak langhter cu thlacam nak thlua chuah nganbik pakhat ah rel, a nungmi a thawngmi Pathian nih a duhnak lunglawmh nak vialte kan chung ah tlinter awkah a kan hngak, cun zumhnak riantuan nak kha ṭhaw nnak he. Amah chung ah dawtnak Pathian kha hmuh, amah cu thlua chuah pek le amah le amah i hrawm kha a lawmh nak a si. Cu bantuk Pathian zumh nak biaknak ah cun biakamnak zong zumh awkah thawn nak cu a rannak in a ra lai: "Thla nan cam tikah nan duhmi paoh cu kan hmuh cang tiah zum u law nan hmuh lai." A si, zumhnak in Pathian cu nangmah ta ah ser i zuam; biakamnak cu nang mah ta zong a si ve lai.

Nihin ah Jesuh nih a kan cawnpiak dingmi a sunglawi tukmi cawnnak. Pathian lak sawng kan kawl: Pathian nih amah le amah pek hmasa a kan duh. Thlacamnak cu vancung in laksawng ttha lak khawhnak thawnnak ah kan ruah; Jesuh cu Pathian sinah kanmah le kan mah i hnuh khawhnak lam a si. Innka ah dir in ṭah kan duh. Jesuh nih kan luh hmasa lai i hawikom le fale kan si ti kha a kan hngalh ter lai. Cawnpiaknak cu cohlang hna usih. Thlacamnak ah kan zumhnak a tlawmnak hmuhtonnak paoh paoh nih a nungmi Pathian cungah zumh nak tam deuh ngeih le hman ding le cu bantuk zumhnak ah cun Amah sinah kan mah le kanmah i pekchanh ding in a kan forh hmasa seh. Pathian in a khatmi thinlung cu zumhnak thlacamnak caah thawnnak a ngei. Pathian zumhnak nih biakamnak zumhnak a chuahter, thlacam nak lehnak biakam nak zong a chuahter.

Caan Hmang

Cucaah, Pathian fa, caan la law, caan la law, a hmai ah kun law, amah aa phuan lai kha hngak. Caan la law, na thlarau kha a thiangmi tihphannak le biaknak in Dongh nak a ngei lomi cung ah a zumhnak kha langhter law langhter seh, cun amah le amah

aa pek i nangmah kha a lak tikah, zumhnak thla camnak nih Pat hian ah na zumh nak kha lukhuh a khuh lai.

"BAWIPA, thlacam kan cawnpiak tuah."

Maw ka Pathian! Nang mah cu ka zumh ko. Na dawtnak le thawnnak ah a dong lomi Pa na si tiah kan zumh. Cun Fapa, ka tlanhtu le ka nunnak a si bantukin. Cun Thiang Thlarau, Hnemtu le Lam hruaitu le Thawnnak a si bantukin. Pathum-Pakhat Pathian, Nangmah cungah zumhnak ka ngei. Ka caah na sinak vialte, na kamh mi vialte na tuah dih lai ti kha ka hngalh i ka zumh.

Bawipa Jesuh! Hi zumhnak hi karhter. Ka zumhnak nih ka Pathian ah a ummi vialte a lak dih hlan tiang caan lak in hngah le biak awkah ka cawnpiak. Vawlei le keimah cungah a duhnak tlinter awkah a liannganmi ṭhawn nak he rian a ṭuanmi Nunnak vialte Hrampi bantukin hmuh ko seh. Ka duhnak ton le tlinter a duhmi a dawtnak ah Amah kha hmuh ko seh. Zumh nak thawngin Pathian lawng nih a um khawh nakhnga ka lungthin le ka nunnak kha cuticun uk ko seh. Bawipa Jesuh, ka bawm ko! Ka lungthin dihlak in Pathian cu ka zumh lai. Pathian zumhnak nih caan paoh ah ka khahter ko seh.

Maw thluachuah pekmi ka Khamhtu! Zeitindah na Khrihfa bu nih an in thangthat khawh lai, zeitindah na pennak a rat awk a simi thla camnak rian cu a tlinter khawh lai, kan nunnak dihlak cu Pathian zumhnak a si lo ahcun. Thluachuah Bawipa, na bia kha chim, "Pathian kha zum" kan thlarau thuk nak tiang. Amen

Thazang Dernak Chungin Thawnnak

"Out Of Weakness Were Made Strong"

By Charles H. Spurgeon (1834 – 1892)

Hi thawngtha hi Charles H. Spurgeon nih a tialmi "Thawngtha Petu Sii Tha Bik" timi phung chimnak chungin an si. Phungchimnak cu Hebru Dal hleikhat chung i "Derthawm nak chungin thazaang a chuahter" (Heb. 11:34) timi biafang cungah hram aa bunh. A hmasa bik ṭhen nih zumhnak in Amah le a ṭhawnnak kan zoh tikah Pathian nih kan derthawmnak in zeitin dah rian a ṭuan timi kha a langhter. A dang tthencheunak hna nih zumhnak thawngin a thawnnak kan hmuh tikah kan nunnak ah le kan nunnak ah zeidah a cang kho timi tha zaang petu tahchunh nak cheukhat an kan pek.

Zumhnak thawng in tha zaang"*Der thawm nak nih khan a ṭhawnter hna"* (Heb. 11:34).

An derthawm nak in a ṭhawngmi hna cu zumhnak ralṭha hna lakah an i tel, cun an lakah a hme bik an si lo. Zumtu hna nih "mei ṭhawnnak kha an hmih, vainam in an luat, an derthawmnak in an ṭhawn." Zumh nak thil lianngan pathum lakah zeidah a ngan bik a si ti aho nih dah a chim lai? Kan lak i mi tampi nih Paul bantukin thih awkah mei tung cungah ralṭhatnak kan ngei bal lai lo, asiloah lung cungah kan hngawng kun a hau bal lai lo; sihmanhsehlaw kan derthawmnak chung in thazaang tthawnter khawhnak ding caah zangfahnak kan ngeih ahcun, zumhnak i mirum hna cazin chungin kan chuak lai lo, cun Pathian min cu kanmah pumpak ah sunparnak a hmu lai lo.

U le nau hna, Bawi Jesuh zumtu kan si bantukin thil pahnih ah kawh kan si, cu hna cu a min ruangah tuah le tuar ding an si. Tuah le intuarnak ah, kan i zuam i kan i ralrin ahcun, kan der thawmnak kha kan mah le kanmah kan i hmu colh. "Derthawm nak" lawng hi kan ngeihmi a si. "Der thawmnak" nih hmun kip ah a kan ton. Bawipa caah rian kan

tuan a hauh ahcun, "Hi thil hna caah hin ahodah a za?" cun Amah caah tuar ding in kawh kan si ahcun kan derthawmnak cu kanmah tam deuh caah cun a ngan deuh: thazaang der loin rian a ttuan khomi tampi nih lung sau loin tuar khawh a si lo. Pa pawl cu tuahnak le phor hnak kut pahnih hman nak ah tlukruang tein an thiam bal lo. Lung saunak cu cawlcangh nak le tei maknak nakin a tlawm deuhmi le hmuh a har deuhmi zangfahnak a si. Thlarau theipar lakah a ṭha bikmi pakhat a si i, cin tharmi thing kung cungah hmuh a si bal lo. Kan tha zaang a dernak hmun ah kan thazaang a der timi biatak cu a rauh hlan ah a hung chuak.

Kan saduhthah cu kan Bawipa caah tuah khawh le tuar khawh hi a si i, cu thil tuah khawhnak ding ah cun cunglei in thazaang kan ngeih a hau, cu thazaang cu zumhnak thawng lawngin kan sinah a phan kho. A sunglawi tukmi Hebru dal hleikhatnak nih zumh nak a ngeimi mi ṭhawng hna, minthang mi hna kha a langhter. An thil ti khawhnak vialte cu an sining tein an ngeih lomi thawn nak in an tuah khawh. Annih cu tuah awk le tuar awk ah an thawng lo. An rak si ahcun, Pathian zumhnak an rak herh hnga lo; sihmanhsehlaw kan mah bantuk lungthin a ngeimi an si caah Bawipa kha an i bochan a herh i cuti cun an tuah. Kanmah lak i a derthawmmi hna bantuk in an der thawm ve; sihmanh-sehlaw an zumhnak thawngin zeizong vialte an tuah khawh hlantiang vancung ṭhawnnak kha an i tlaih. A si khomi thil chung ah zeihmanh a um lo, asiloah, ka ti men lai, a si kho lomi thil chung ah zei hmanh a um lo, cucu an tuah khawh lomi a si. Riantuannak phun in a herhmi thil vialte kha an hmuh khawh, cun an Bawm tu a hung simi Pathian zumhnak lawnglawng in a sawhsawh tein le lawnglawng in sifah harnak ttihnung bik tangah sunparnak he an in khawh.

Nangmah le keimah cu a tu lio ah kan derthawm tuk men lai, asinain cu bantuk derthawmnak chung in kan thazaang a thawng kho. Kan mah tein thazaang ngeih kan duh a hau lo, zeicahtiah zumh nak thawngin Bawipa chungah zeibantuk thawnnak hmanh kan phan kho. Pathian zumhnak kan ngeih ahcun, duhnung mi hlawhtlinnak ngan bik caah ruah khawh mi thazaang vialte kan ngei kho.

Nawlngaihnak Thazaang Caah Zumhnak

Khrihfa kan rian pakhatnak cu Pathian nawl ngaih hi a si. "…Bawipa na Pathian cu na lungthin dihlak le na nunnak dihlak le na ruahnak dihlak in na dawt lai" (Matt. 22:37). Kan mah lakah aho nih dah hi bantuk thil hi a tuah bal? Amah lenglei ṭhawnnak nih a bawmh lo ahcun aho nih dah hi thil hi a tuah khawh lai? Zumh nak lawng nih Pathian thawnnak kha a tlaih; cun cu thawnnak lawng lawng in nawl kan ngaih khawh lai. Cucaah zumhnak cu thianhlimnak ah a biapi bikmi a si.

Ah, ka dawtmi ka hawi! Nunnak khual tlawnnak ah, Pathian vel thawngin, Bawipa na Pathian nih cazin ah a suaimi lam kha na zulh lai timi bia khiahnak he na thawk ahcun, Bawipa kut lawng nih zumhawk tlak tein an chiah khawhnak lam kha na thim cang ti kha na hmuh lai. A tu lio cu cuticun a kal lo. Caan rau lo te ah thli cu na cungah a thi cang ti na hmuh lai, cun zulh dingmi lam cu zulh a har. Zumhnak na ngeih lo ahcun zeidah na tuah lai? Rian cu na lungput he aa kalh tikah, zumhnak tel loin zeidah na tuah lai? Phaisa sunghnak, asiloah fawinak, asi loah upatnak he aa pehtlaimi a si tikah, zumhnak na ngeih lo ahcun zeidah na tuah lai? Pathian cu amah a kawlmi hna caah lak sawng petu a si ti na zumh ahcun, na in khawh lai; sihmanh-sehlaw a dang cu si lo.

A hmaanmi lam nih nihsawhnak a in pek, mi hrokhrawl tiah an in ti, asiloah mi hrokhrawl tiah an in nihsawh, asiloah mihrut tiah an in nihsawh tiah hei ti u sih law, zumhnak loin zeidah na tuah khawh lai? A nungmi Pathian na bochan ahcun, thil dik kha na tuah lai i, sunghnak asiloah ningzahnak kha na tuar lai; sihmanhseh-law na zumhnak nih an hlawt ahcun, mah le mah dawtnak nih nangmah min ttha

upatnak, nihsawhnak ttihnak, pakhat lawng si duh lonak a chuah ter lai, cucaah na dinfelnak in na tla lai i a nemmi le a nuammi lam kha na thim lai.

Zeizong vialte ah Pathian nawlngaih cu thil sawhsawh ah na ruah ko nain, lam dik zulh khawhnak ding ah mi pakhat nih a hmai kha lungpang bantukin a chiah a herh ti kha na hmuh lai; cun a lam a tlaih khawhnak ding lam pakhat lawng a ummi cu Pathian zumhnak ngeih hi a si lai. "Pathian nih nawl a pek caah ka tuah awk a si" ti ko seh; cun a thawng lai. "Pathian nih nawl a pek caah a ka tei lai" tiah a ruah ter; cun a òhawng lai. "Pathian nih nawl a pek i a ka cham lai" ti ko seh; cun a òhawng lai.

Zumhnak cu der thawmnak nih tha zaang aa tlaih i cu ti tuahnak thawngin a fekmi sinak a si. Pathian zumhnak nih biakinn kutka ah a ummi kebai cu a dirter hna i a kalter hna, a zuangter hna i Pathian kha a thangthatter hna; cun cu bantuk cun zumhnak nih sual nak in a khatmi kan pa sinak kha lawmhnak he Bawipa duhnak kha a ngaih ter.

Chungkhar Pehtlaihnak ah Thazaang Peknak Caah Zumhnak

Zumhnak nih nunnak pehtlaihnak hna tlinter awkah a kan thawnter tiah kan chim lai. Kanmah lawng kan si lo, cun Pathian nih midang he a kan pehtlaih caah a dang tein kan nung kho lo, kan thi kho lo. Kan pawngkam ummi hna kha chiat kan serh hna asiloah thlua chuah kan pek hna. Pathian cungah zumh nak kan ngeih ahcun Isak le Jakob nih an fapale thlua chuah an pek hna bantuk in kan fale zong thluachuah kan pek ve hna lai. Zumhnak nih a rocotu hna caah thluachuah nak ro a chiahtak hna. Pathian na zumh ah cun, Josef nih a tuah bantukin na unau pawl kha na nun chung vialte thlua chuah na pek khawh hna: zumhnak nih rawltam in a thimi chungkhar tampi a umter hna. Pathian cungah zumhnak na ngeih ahcun, Moses nih Israel fale a hruai hna bantuk in, sualnak sal chungin midang kha na chuahpi khawh hna lai i, ramcar vawlei chungin na hruai khawh hna lai; zeicahtiah zumhnak cu lamhruaitu nganpi a si. Asinain nangmah le an caah Pathian zumhnak na ngeih lo ahcun midang caah thil dik na tuah kho lo.

Pathian a bia lomi va a ngeimi nupi kha ka chawnh hna maw? Amah kong he pehtlai in Pathian cungah zumhnakngei. Pathian zumhnak si loin na vapa he pehtlaihnak tuah i zuam hlah. Vancung thawnnak tel loin a lungthlennak na tuah ahcun, leviathan kha hri in tlaih na timh ve men lai!

Dawtmi pa, na fale cu a uk lomi, biaknak a ngei lo mi, a dohmi an um maw? Tlangval pawl nih ruahnak cheuh an duh lo maw? Na nungak pawl cu an rit i an tlawm maw? Thla camnak le zumh nak he Pathian sinah va kal. Inn chungkhar zoh khenh nak a hngal mi nih cun nulepa nih an fale cungah thatnak tuah aa zuamnak thawngin zeitluk in dah fawi tein thil thalo tuah khawh a si ti kha a hngalh. Nulepa pa khat cu a lung a fak tuk, pakhat cu a fak tuk. Ngakchia hna cu Pathian sinah kalpi hna, Pathian sinah kalpi hna, tiah kan nawl hna. Hika ah hin na thazaang a um. Innchungkhar lu ah thil dik tuah khawhnak thazaang cu Pathian lak sawng in a ra awk a si, cun cu laksawng cu zumhnak kut lawng ah chiah a si lai. Kan innchung khar dihlak caah kan zumh ahcun, biakamnak cu kanmah le kan inn chungkhar caah a tling lai; zeicahtiah zumhnak ah sermi a si. Zumhnak nih David bantuk in kan innchungkhar thluachuah kan pek khawh cio ko seh!

Pa, nu, va, nupi, far nu, unau – zeiban tuk pehtlaihnak nan ngeih zongah, kan nawl hna, nan riantuannak ah nan derthawm ahcun, nan derthawmnak he pehtlai in Pathian nan zumhnak kha langhter u law, nan derthawm nak chungin thazaang nan ngei lai.

Thlacamnak Ah Thawnnak Caah Zumhnak

A sangmi le thluachuah pekmi rian le covo a um – an pahnih in ka auh hna lai–cucu Khrihfa paoh paoh caah a nunnak ah a herhmi a si, cucu thlacam hi a si. Thla

na cam kho maw? Thlacam na thiam ahcun van le vawlei na thial khawh. Thla na cam kho maw? Cu tikah a liannganmi ralkap pawl kha rian tuan dingin na chiah khawh hna. Na herh mi kha na tuar kho lo, zeicahtiah zungzal thilri nih thlacamnak kut kha a hngak: "*Hal u law pek nan si lai..."* (Matt. 7:7). Na lam kha na palh kho lai lo, zeicahtiah thlacam nak lehnak ah lam hruai na si lai. Na hnulei in aw pakhat na theih lai i, "…*Hihi lam cu a si, cu lam cu zul u…"* (Isa. 30:21) tiah a ti lai.

Thlacamnak ah na thazaang a tlawm i na khuk aa hliam lo ban tuk in na um maw? A ṭha, cucaah, na hmai ah cafang kha ka chuahpi lai. Thlacam nak ah hi derthawm nak chungin zumhnak lawng nih a fehter khawh. Pathian kha zum law Pathian he teinak na hmuh lai. A biakamnak kha zum law, nawlnak tuah. A Thlarau kha zum law, a bawmhnak thawng in thlacam. Midangca thlacamnak a tuahtu Jesuh kha zum; zeicah tiah amah thawngin velngeihnak bawiṭhut dan sinah ralṭha tein na phan kho lai. Zumhnak lawng nih a derthawmmi khuk kha a fehter khawh. "…Nan zumh ningin si ko seh" (Mat. 9: 29). Zumhnak tel loin thlacam cu phung ning tein tuahmi a si; a si lo, pakpalawng a si.

Thlacam a thiammi nih cun a kut cu Pathian an kut cu an hler. Asinain zumh loin thlacam cu a um lo. Na zumh lo ahcun, na bia ngaih khawh a si lai – cucu kan kamh khawhmi nakin a tam deuh; sihmanhsehlaw na zumh ahcun Pathian nih an ngaih piak lai, zeicah tiah Pathian nih zumhnak thlacamnak kha a al. Amah biakamnak kha nawlnak tuah tikah zulh duh lo cu a bia lih a si lai, cun a sining thlen a si lai; cun hi thil pahnih hi an si kho bal lai lo. A fekmi zumhnak na ngei maw: "A Fapa hrim hrim kha a zuah lo i kan dihlak caah a kan pek, zeitindah amah he cun zeizong vialte kha man loin a kan pek khawh lai lo?" (Rom 8:32). Jesuh nih, "Nannih miṭhalo hmanh nih nan fale kha thilṭha pek nan thiam ahcun, vancung khua i a ummi nan Pa nih zeitluk in dah a halmi kha thilṭha a pek chinchin hna lai?" (Matt. 7:11). Thlacam nak kha zum law, zumhnak he thla na cam lai.

Cheukhat nih thla camnak ah tampi a um tiah an ruat lo. Thlarau sifak hna! Bawipa nih tha deuh in cawnpiak ko hna seh! Maw ka unau hna, thlacamnak ah a dih tiang zum u law, vawlei cung ah a hlawh a tling bikmi rian a si ti nan hmuh lai! Thlacamnak in Pathian he chawleh nak a tuahmi cu ngun le sui nakin a ṭha deuhmi chawlehnak ah a lut. Thlacamnak nih "Pathian hmaiah mirum" ah a kan ser (Luka 12:21), cucu rumnak lakah a ṭha bikmi a si; sihmanh sehlaw zumhnak thla cam nak a si awk a si. "…Zumhnak he a hal seh…" (Jeim 1:6). Hi a thiangmi cawl canghnak ah hin sifak, derthawmmi lungthin na ngei maw? Hi der thawmnak chungin zumhnak thawng lawnglawng in na thawn khawh lai ti kha zum.

Sualnak Tei khawhnak Ding Caah Zumhnak Thazang

Zumhnak cu sualnak tei khawhnak rian nganbik a ngeimi hna nih an herhmi tha zaang nganpi a si. Dawtmi zuamcawhtu, Jesuh Khrih zumhnak lawnglawng in sual nak na tei bal lai lo. Amah kha zum! A sunglawi tukmi thi kha i bochan: cucu sual thahnak nganpi a si. Na duhnak kut a tuk khawh nakhnga a kut a chunhmi kha zum. Na duhnak ṭhalo hna lungthin chungin tuk awkah a hliam hma a pumi kha zum. Na ruahchannak cu cuka ah a um: Jesuh a thihnak hmun, Jesuh a thawhthannak hmun, Jesuh sunparnak ah a kalnak hmun. Sualnak pakhat tei awkah bia khiahnak na tuah men lai, cun, a si kho men, sualnak pakhatkhat kha caan zeimawzat chung na tei khawh men; sihmanhsehlaw sualnak hrimhrim cu, a ralkapbu vialte ah, thazaang pakhat ban tukin, Tuufa thisen lawnglawng in tei khawh a si bal lo. Pathian nih thazaang an pek hna lai i, na derthawmnak chung in sualnak tei khawh nak ding caah tha zaang na ngei lai. A thihnak in a hlawt mi kha a Thlarau in tei awkah Khrih kha i

bochan. Amah chung ah bawmh nak kan hmuh lai i zumhnak thawngin derthawm nak chungin thazaang kan hmu lai.

Thawngtha Chim Ding Caah Zumhnak Thazaang

Khrihfa hna caah a biapi bikmi thil dang pakhat a um rih: cucu Thawngtha karhter kha a si. "A si," tiah pakhat nih a ti, "Bawipa nih ka caah a tuahmi thil kha mi dang theihter cu a rannak in tuah a herhmi rian a si ti kha ka cohlan: asinain, zeitindah a si ti ahcun, ka tuah duhmi thil tuahnak in ka chiaṭha thleidannak lungthin kha ka hloh kho lo. Nizan ah bia ṭha pakhat chim ka rak i zuam, cun ka hlawh a tlin lo sual lai ti ka phang. ka chimmi kha derter. Nizan ah khan, ka rak theihmi pa pakhat ka hmuh lai i, ka sining aa thlengmi ka si tiah ka chimh lai tiah bia ka khiah;

Mi tampi nih a thiangmi hnuk an tuah ahcun cu bantuk sual phuannak cu an tuah ve lai. Pathian fale taktak tampi cu a hmasa ahcun a holh kho lomi thlarau nih a uk hna; cun Bawi Jesuh nih a dawi a herh. Asinain kanmah thazaang in Thawng tha karhter i zuam awkah kan i tlak tuk tiah na ruat lo maw; cun kan rawk lai maw tiah kan ruah a hau maw? Zumhnak in kan thawk ahcun, bia caah Bawipa kha toidor tein hngak in, le Pathian thawnnak kha i tlaih in, atu kan tuahmi nakin tam deuh kan tuah khawh hnga lo maw?

Khrih sinah ratpi mi pakhat kong ka theih, amah cu misual nganpi a si – a hngawng a hak tuk caah a lungthlennak a hmumi ahohmanh nih an naih kho bal lo. Biaknak kong chim hmanh kha a huat. Nawlnak vialte kha fak ngai in a leh hna. Sihmanhsehlaw a innpa hna lak i pakhat nih zingka tein a sinah va kal i, "Tuan tein ka luhhnawh caah ngaih thiam kan hal, sihmanh-sehlaw nizan khuadei nang mah kong ka ruat i ka it i thil pakhatkhat kan chimh hlan cu kaa din kho lo," tiah a ti. Anih nih, "Zeicahdah na ka ruah? Na ruahnak pakhat hmanh ka duh lo," tiah a leh. "Oh," tiah a dang pakhat nih a ti, "na thih ahcun ruahchannak ngei loin na thi lai ti ka ruah tikah ka ngaih a chia tuk, cucaah na sinah rat ding in rian ka ngei," tiah a ti. A tthawngmi pa nih cun, "Nangmah pumpak kong kha ruat," tiah a phunzai.

Sihmanhsehlaw, tiah a dang pakhat nih cun, "Keimah kong a si, khamh na si ka hmuh lo ahcun ka lung a kuai lai tiah ka ruah," tiah a ti. A phi cu, "Nangmah he kal ko. Na bia dawhcah he hika ah hin ra hlah," ti a si. Unaupa cu a ṭap buin inn ah a tlung; asinain amah lawng nih a lung a fahtermi a si lo. A lung a dongmi pa cu a thir sernak in a kal i a nupi sinah, "Hi biaknak a ngeimi hna hi ka leh khawh zungzal hna. Na pastor pawl cu zei hmanh ka ruat hna lo; asinain kan innpa cu hika ah a um cang, cun ka lung aa thleng lo ahcun a lung a ka fahter lai tiah a ti; cucu a ka tei tuk," tiah a ti. An velh. A innpa lungthin derthawm nak cungah zaangfah nak phunkhat ruang ah, amah pumpak kong ah cohlan lomi intuarnak cawhmi he, Bia phungchimnak theih awkah a kal i Jesuh sinah an ratpi.

Asinain, tiah pakhat nih a ti, "Ka innpa pakhatkhat he bia i ruah ka timh ahcun ka lung a rawk lai ti ka hngalh." Hawi, cu kongah cun ka ralrin lo, nangmah zong ralrin na hau lo. Na lung a tling taktak ahcun, thil dang nakin rawhnak in na tuah khawh deuh men lai. Tikhal kha hrawh law thawk; cun ka cafang cu nangmah kong zongah a hmaanmi a si ti na hmuh lai, cun na derthawmnak chung in na thazang a ṭhawng ve lai. Pathian nih na thazaang a herh lo: Amah pumpak thawnnak a ngei. Na derthawmnak kha a hal. Cucaah, na der thawmnak kha lak i amah kut lianngan ah hman a duh. Na der thawmnak kha Amah sinah na pek lai i a thawnnak kha na co lai lo maw?

Pathian Caah Thil Lianngan Tuah khawhnak Caah Zumhnak Thazang

Hawidawt, Pathian caah thil lianngan tuah na duh ve maw? Kan missionary hma sa hna i an biafang: "Pathian caah thil lianngan tuah i zuam" timi kha na thei bal maw? Cu ruahnak cu na lungthin chungah a kang maw? Hman awk tlak si na duh maw? "A si ko," tiah pakhat nih a ti,

"Pathian caah thil lian ngan tuah kaa zuam lai, asinain ka der tuk." Pathian zumh nak in i zuam; zeicah tiah Cathiang nih, "Mi cu derthawm nak in khan a ṭhawn ter hna," tiah a ti. Na tuah khawh lo tiah na ruah ahcun, Pathian thilti khawh nak a dong lomi cungah i hlonh. Hman na duh chung paoh cu, Pathian nih midang thlarau caah lungre theihnak le thlarau riantuannak an pek chung paoh cu, na thin a phang a hau lo; sihmanhsehlaw zumh nak he na derthawm nak vialte ah riantuan khawh i zuam, zeicah tiah na ni bantuk in na thazaang a si lai. Bawipa nih, "Ka vel cu na caah a za ko, zeicahtiah ka ṭhawn nak cu derthawmnak ah a lang…" (2 Kor. 12:9) tiah a ti lo maw? Cun mah biafang cu a hmaan lo maw?

Sifahnak Chungah Zumhnak Thazang

Zumh nak nih pa pawl kha lungsau tein in tuarnak caah a thawn ter hna. Ruah channak lungsaunak cu Khrih fa nunnak ah a biapi tukmi a si i, zumhnak cu a muru a si. Mi tampi cu nifatin nun nak ah harnak tampi tuar dingin auh an si. Tlawmte lawng, an um ahcun, ngaih chiat nak an ngei lo, cun mithiang tampi nih an khual tlawnnak ah ngaih chiatnak a let hnih an ngei. Na nunnak cu nunnak caah caan saupi i zuamnak pakhat a si kho men. Zumhnak taktak le a tam deuh tel loin na tuar kho lai lo ti cu a fiang ko. "Hmuh khawh lomi Pathian hmuh bantuk in" (Heb. 11:27) in na in khawh a hau. Pathian ah naa lawmh a hau, asiloah naa lawmh hrimhrim lai lo. Vawlei hnangam nak cu nangmah ta a si lo; sihmanhsehlaw thlarau le zungzal a hmunmi kha na hngalhthiam ahcun na ngaihchih lai lo. Hi nunnak lawngah hin ruahchannak rak ngei ulaw, mi vialte lakah mi vanchiat bik nan si hnga; sihmanhsehlaw cu ruahchannak cu nan ngeih caah, nan nih cu minung lakah aa lawm bikmi nan si. Ramcar cu nan caah aa lawm lai i thetse ram cu aa lawm lai i pangpar bantukin a par lai. Nifatin vailam tahnak phurh khawh nak thawnnak caah zumhnak fek ngeih awkah ka thang that. A zummi paoh cu zungzal nunnak le cu nunnak nih a chuah pimi lawmhnak kha an ngei. Na Pathian kha i bochan law, an dawtnak kha i bochan law, an zohkhenhnak kha i bochan law, cu tikah cun pangpar bantuk na si lai, an rian a ṭuan lo i an thlen lo, asinain an i hruk; rawl an ngei lo nain an khim ko nain vak bantuk an si. Zohhmanh, zumhnak thawngin, vancung cu na caah timhcia a si cang, cun a rauh hlan ah vancungmi hna lakah na um lai ti kha fiang tein hngalh; cun khuasik, rawltam, tak lawng in um, ning zahnak le a dang vial te kha na doh hna lai. A derthawmmi na zumhnak nih an ṭhawnter lai.

Mithiang cheukhat cu taksa fahnak ngan pi tuar dingin kawh an si, cun an sinah, hmuh tonnak in, fahnak fakpi tangah Pathian zumhnak thawnnak kha ka thangthat hna. A tu cu Bawipa lianngan zumhnak caan a si cang, amah nih cun a kut chung ah a lawngmi rili hmanh a tlaih. Na pum sifak kha a hngalh i, a derthawmmi siter a sianh, cun na lungthin kha a therter, zeicah tiah na derthawmnak cungah a nemnak ah amah le amah aa thangthat lai, cu chungah cun an thawn ter lai. JEHOVAH ROPHI cu a min a si: "Nan damtertu Bawi pa" (Ex. 15:26). Amah sinah i pe law, a fekmi a dawtnak le a zaangfahnak kha na sak rih lai.

Asinain nifate nunnak le pumsa fahnak hna nakin harnak phun dang an um. Hremnak fahnak a ingmi cheu khat sinah bia ka chim men lai. "Zaang fah nak ngei loin nih sawh nak" (Heb. 11:36) hneksaknak cu a tam rih. Khuachia fung nih Pathian fa hnulei a phak khawhnak lam tampi a um. Hremnak cu a tam rih, cun mi ral tampi cu amah innchungkhar mi an si. Khrihfa nu hna nih nihsawhnak a tuahmi vale hna kong le nih sawhnak a tuar khomi Pathian a ṭihmi mino hna kong le a chia deuhmi tuanbia hna kha ka chim ṭhan lai lo; sihmanhsehlaw inn tampi cu martar nak hmun a si rih. Zaangfahnak a tuarmi hna, Bawipa nih thin hunnak le zaang fah nak ngeilo in in hup pheng ko hna seh! Zumhnak lawng lawng in hremnak kha na tuar khawh, cun midang ṭhatnak caah na lehrulh khawh. A

hmaanmi le a hmaan mi thil kha hlawt in luat i zuam hlah; sihmanhsehlaw amah caah fek tein na dir khawh nakhnga Bawi pa sinah bawmh nak hal. Bawipa nih a martyr pawl a ngeih rih hna ti cu a hmaan ahcun, annih cu a hlan bantuk tein an raltha ti kha langhter ko seh.

Ka farnu, ka u, na ngaihchiatnak thuhmi chungah Pathian zumhnak ngei ko! Na thlarau thuhmi ah Amah sinah au law, na thilrit kha na phorh lai; a si, lungdai tein na tuar lai i an huatu hna kha na tei hna lai. Nan derthawmnak chung in zumhnak nih thazang an pek hna lai.

Kan lakah hremnak a tong lomi, zumh lonak nih a kan dohmi hna kha kan ngei hna. Hlan lio zumtu hna nih biatak ah an rak cohlanmi kha, tuchan ahcun hmun tampi ah zumh a si ti lo. Vaw leicung ah a fiang bikmi biatak he aa ralchanh in minung thluak dang nih a chuahpi khawhmi al nak paohpaoh kha mi nung thluak pakhat nih a leh khawh lai tiah ka zum lo ti kha ka phuan. Nangmah ruahnak thing vainam na lak ahcun fawi tein an in tuk men lai. Pathian nih a chim cang caah nangmah tein zum ko; cun Bawipa nih lam an hruaining in chim. Na lungthin chungah remh. "Hihi Pathian Cauk a si. Hihi a palh kho lomi a phuannak a si, cun a doh khawh mi alnak vialte he aa ralchanh in ka zumh. Pathian cu a hmaan ko seh, sihmanhsehlaw mi vialte cu lihchim si ko seh." Mah cu a fek mi ralvennak hmun a si lai; sihmanhsehlaw cu lungpi cungin na ṭum ahcun, a rauh hlan ah na pil lai asi loah na hnin lai. Ral chanhnak hriamnam caah, "Thlarau vai nam, Pathian bia" kha i lak (Eph. 6:17); cun hi nih hin na rian a ttuan lo ahcun, zei hmanh nih a ttuan kho lai lo. Cungnung Bik langh ternak ah a tling mi, a tlingmi le ngak chia bantuk zumh nak ngei law, nangmah le nang mah na de rthawm tuk mi lung thin buainak hna ah thazaang na ngei lai.

Cun, lungthin lei lungdonghnak tangah a tuar mi ngaihchiami hna sinah bia ka chimmi a si kho men. Cheukhat cu phung hram ning in cu ban tuk dirhmun ah kan i mer. A caan ahcun lawmhnak in aa lawm bal lomi miṭha hna kha ka nahchuah tawn hna, cucaah an lung a dong bal lo. Cu lio caan te ah cun, mupi thla cung bantuk in, lawmhnak in ka tho tikah, lawmhnak lung thawhnak ka ngeih khawh caah kaa lawm tuk. Sihmanh-sehlaw van ah na zuang ahcun, rili tang ah na tla kho tuk. A zuang khomi cu a hngilh kho. Elijah nih Baal profet pawl a thah hna hnu ah, Jezebel hmai in ramcar ah a zam lio ah hmuh a si. Na tho i na tlak tiangin na dirh ahcun; lung a thawh khomi, cun lung dongh khawhmi sermi na si ahcun, zumhnak lawnglawng in na fek kho lai.

Hihi na lungthin chungah chiah: "Ka um zongah, ka tang zongah, Bawi Jesuh Khrih cu aa khat ko. Hla ka sak zongah, ka thaw ka chuah zong ah, biakamnak cu a hmaan, Biakam nak a petu cu zumh awktlak a si. Tabor tlangpar ah ka dir zongah, Baca nelrawn ah kaa thup zongah, biakamnak cu a fek i zungzal dawtnak a hmun." Bawi pa Jesuh a zum mi paoh cu sualphawt an si lo ti kha zumh ko u. Lawmhnak ceunak le lawmhnak ceunak na hmuh lo hmanh ah Amah cu zum. Kan him, zeicahtiah Dor nak Khuapi chungah kan um, cun kanmah le kanmah kan dam lo asiloah kan dam caah a si lo. Khrih Jesuh chungah fek tein nan dir ahcun, nan derthawmnak hmanh ah nan thazang a ṭhawng lai.

Lunglawmhnak

Bawipa thatnak le vel ngeihnak hi kan dihlak cungah a hmunh caah Bawipa min thangthat si ko seh.

Hi thawngtha bia cauk he pehtlai in a tanglei bantuk in pehtlaihnak tuah khawh ka si.

Rev.Run Lian
P.O.Box -0145
Yangon
Tel: 09452112345